

PRACOWNIA PROJEKTOWA

mgr inż. Przemysław Szymanowski

Kościan, ul. Podgórna 17

Biurowisko : 64-000 Kościan, Kurza Góra ul. Racocka 2,

tel./ fax 0 - 65 512 53 54

Egz. nr 1

PROJEKT BUDOWLANO - KONSERWATORSKI

Obiekt	: SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ UCIECZKI GRZESZNIKÓW
Temat	: PROJEKT NAPRAWY BUDYNKU KOŚCIOŁA W ZAKRESIE DACHU, ŚCIAN I FUNDAMENTÓW wraz Z BUDOWĄ WEWN. KANALIZACJI DESZCZOWEJ
Lokalizacja	: Wieleń Zaobrzański Pl. Pielgrzymów działki nr 70, 68 i 75/1
Branża	: Budowlano - konserwatorska
Inwestor	: Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Wojciecha Kaszczor, ul. Cysterska 4, 64 - 234 Przemęt
PROJEKTANT REMONTU	: mgr inż. Przemysław Szymanowski upr. bud. proj. wyk. w specjalności konstrukcyjno - budowlanej nr 1650 / 94 / Lo upr. konserw. zabytków nr 5 / 1998
SPRAWDZAJĄCA	: mgr inż. Justyna Odważna-Urbaniak upr. bud. proj. wyk. w specjalności konstrukcyjno - budowlanej nr WKP / 0056 / PWOK / 13

Kościan marzec - maj 2015 r

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

I CZĘŚĆ OPISOWA :

STRONA TYTUŁOWA	- s 1
SPIS ZAWARTOŚCI PROJEKTU	- s 2
DOKUMENTY FORMALNO – PRAWNE	
1. Oświadczenie projektantów	- s 3
2. Zaświadczenia o przynależności do Izby Inżynierów, o obowiązkowym ubezpieczeniu OC oraz uprawnienia budowlane	- s 4 -:- 9
PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI	
1. Część opisowa	- s 10 -:- 11
2. Część graficzna - projekt zagospodarowania działki	- s 12
INFORMACJE i OPIS TECHNICZNY	
1. Informacje ogólne, rys historyczny i opis techniczny remontu kościoła	- s 13 -:- 21
2. Informacja BIOZ	- s 22 -:- 24
3. Dokumentacja fotograficzna	- s 25 -:- 28

II CZĘŚĆ RYSUNKOWA :

1. Proj. prace związane z remontem kościoła - rzut przyziemia - rys. nr 1	- s 29
2. Proj. prace remontowe dachu - rzut połaci dachowej - rys. nr 2	- s 30
3. Proj. prace remontowe więźby dachowej - rys. nr In 3	- s 31
4. Proj. prace związane z remontem kościoła - przekrój I - I - rys. nr In 4	- s 32
5. Proj. prace związane z remontem elewacji kościoła - elewacje - rys. nr 5	- s 33

OŚWIADCZENIE

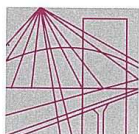
I. DOTYCZY :

1. Obiekt : Sanktuarium Matki Bożej Ucieczki Grzeszników ;
2. Temat : Projekt naprawy budynku kościoła w zakresie dachu, ścian i fundamentów ;
3. Inwestor : Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Wojciecha, Kaszczor, ul. Cysterska 4 ;
4. Adres budowy : Wieleń Zaobrzański Pl. Pielgrzymów, działki nr 70, 75 / 1, 68 ;
5. Projektant : mgr inż. Przemysław Szymanowski
6. Sprawdzający : mgr inż. Justyna Odważna - Urbaniak

Oświadczamy, iż projekt naprawy budynku kościoła został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

mgr inż. Przemysław Szymanowski
upr. bud. proj. wyk. w specjalności
konstrukcyjno - budowlanej nr 1650 / 94 / Lo
upr. konserw. zabytków nr 5 / 1998

mgr inż. Justyna Odważna-Urbaniak
upr. bud. proj. wyk. w specjalności
konstrukcyjno - budowlanej nr WKP / 0056 / PWOK / 13

P O L S K A
I Z B A
I N Ż Y N I E R Ó W
B U D O W N I C T W A

Poznań, 2014-12-17

ZAŚWIADCZENIE

Pan/Pani **Przemysław Szymanowski**
ul. Podgórna 17
miejsce zamieszkania **64-000 Kościan**

jest członkiem Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów
Budownictwa o numerze ewidencyjnym **WKP/BO/5063/01**
i posiada wymagane ubezpieczenie od odpowiedzialności
cywilnej.

Niniejsze zaświadczenie jest ważne od dnia **2015-01-01**
do dnia **2015-06-30**

PRZEWODNICZĄCY
Wielkopolskiej Okręgowej Izby
Inżynierów Budownictwa
inż. Włodzimierz Draber

Wielkopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa
ul. Dworkowa 14, 60-602 Poznań, tel./fax 61 854 2014, 61 854 2011
e-mail: wkp@wkp.piib.org.pl

URZĄD WOJEWÓDZKI
w Lesznie
Wydział Gospodarki Przestrzennej
Nr ewid. 1650/94/Lo

Leszno, dnia 31 stycznia 1994 r.

DECYZJA O STWIERDZENIU PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO
do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych
w budownictwie.

Na podstawie §2 ust.1 pkt.1, §5 ust.1, §6
ust.1 i 2, §7 i §13 ust.1 pkt.2, rozporządzenia Ministra
Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 20 lute-
go 1975r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w
budownictwie /Dz.U.Nr 8 poz.46 ze zm.Dz.U.Nr 42 poz.334
z 1988r. i Dz.U.Nr 69 poz.299 z 1991 r./ stwierdza się że
Pan

PRZEMYSŁAW SZYMANOWSKI

magister inżynier budownictwa

urodzony dnia 18 września 1965r. w Kościanie

posiada przygotowanie zawodowe upoważniające do wykonywani
samodzielnych funkcji

projektanta

oraz

kierownika budowy i robót

z specjalności konstrukcyjno - budowlanej.

Pan PRZEMYSŁAW SZYMANOWSKI jest upoważniony do:

- 1/ sporządzania projektów w zakresie rozwiązań konstrukcyjno-
budowlanych budynków oraz innych budowli, z wyłączeniem lin
węzłów i stacji kolejowych, dróg oraz nawierzchni lotniskowy
mostów, budowli hydrotechnicznych i melioracji wodnych,
- 2/ sporządzania projektów w zakresie rozwiązań architektoniczn
budynków inwentarskich i gospodarczych, adaptacji projektów
powtarzalnych innych budynków oraz sporządzania planów zago
podarowania działki związanych z realizacją tych budynków,
- 3/ kierowania, nadzorowania i kontrolowania budowy i robót,
kierowania i kontrolowania wytwarzania konstrukcyjnych
elementów budowlanych oraz oceniania i badania stanu tech-
nicznego w zakresie wszelkich budynków oraz innych budowli,
z wyłączeniem linii, węzłów i stacji kolejowych, dróg oraz
nawierzchni lotniskowych, mostów, budowli hydrotechnicznych
i wodnomelioracyjnych.

Otrzymuje:

1/ Przemysław Szymanowski
ul. Zielona 1
64-000 Kościan

2/ a/a

Upoważnienia Wojewody

Zenon Mazurek

z-ca Dyrektora Wydziału

WOJEWÓDZKI ODDZIAŁ
Państwowej Służby Ochrony Zabytków
w Lesznie
64-100 Leszno, Pl. Komenskigo 6
tel. 20-63-83. tel./fax 20-22-83
Faxon 004107597

Leszno, dnia 30.09.1998 r.

WOPSOZ - 102/9/98

ZAŚWIADCZENIE nr 5 /1998r.

Na podstawie art. 217 par. 2 pkt 2 Kodeksu postępowania administracyjnego i par. 17, 18 i 20 rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 11 stycznia 1994 r. O zasadach i trybie udzielania zezwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytkach oraz prac archeologicznych i wykopaliskowych, warunkach ich prowadzenia i kwalifikacjach osób, które mają prawo prowadzenia tej działalności (Dz.U. Nr 16, poz.55), stwierdzam, że:

Pan(i) mgr inż PRZEMYSŁAW SZYMANOWSKI
urodzony(a) w dniu 18.09.1965 r. w Kościanie
zamieszkały(a) w Kościanie ul. Zielona 1

posiada kwalifikacje w zakresie projektowania w specjalności konstrukcyjnej kierowania i nadzorowania prac w specjalności konstrukcyjnej przy zabytkach nieruchomości w ramach posiadanych uprawnień projektanta kierownika budowy i robót, zawartych w decyzji o stwierdzeniu przygotowania zawodowego do samodzielnego pełnienia funkcji technicznych w budownictwie nr ewid. 1650/94/Lo z dnia 31.01.1994 r

Niniejsze zaświadczenie nie zwalnia od obowiązku każdorazowego uzyskania zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prowadzenie prac przy zabytkach, określonego przepisami powołanego wyżej rozporządzenia.

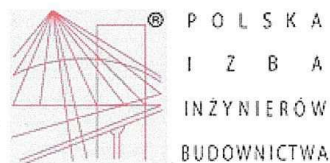
Kopię zaświadczenia składa się do akt, znajdujących się przy rejestrze wydanych zaświadczeń o kwalifikacjach.

Zaświadczenie wydaje się na wniosek zainteresowanego.

Otrzymuje:
1. Pan Przemysław Szymanowski
2. a/a

WOJEWÓDZKI
Konserwator Zabytków
mgr Aleksander Starzyński

opłatę skarbową w wysokości
3,00 zł. skasowano na wniosku

Zaświadczenie

o numerze weryfikacyjnym:

WKP-TVA-HYK-AX2 *

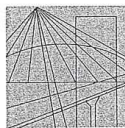
Pani Justyna Odważna-Urbaniak o numerze ewidencyjnym WKP/BO/0160/14
adres zamieszkania ul. Winowicza 16, 64-000 Kościan
jest członkiem Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa i posiada wymagane
ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.
Niniejsze zaświadczenie jest ważne do dnia 2016-04-30.

Zaświadczenie zostało wygenerowane elektronicznie i opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu w dniu 2015-04-20 roku przez:

Włodzimierz Draber, Przewodniczący Okręgowej Rady Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

(Zgodnie art. 5 ust 2 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. 2001 Nr 130 poz. 1450) dane w postaci
elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu są
równoważne pod względem skutków prawnych dokumentom opatrzonym podpisami własnoręcznymi.)

* Weryfikację poprawności danych w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić za pomocą numeru weryfikacyjnego zaświadczenia na
stronie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa www.piib.org.pl lub kontaktując się z biurem właściwej Okręgowej Izby Inżynierów
Budownictwa.

WIELKOPOLSKA
OKRĘGOWA
IZBA
INŻYNIERÓW
BUDOWNICTWA

OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA

sygn. akt WOIB-OKK-KP-KW-0054-0055-126/2013

Poznań, dnia 11 czerwca 2013 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r. Nr 5 poz. 42, z późn. zm.) i art. 12 ust. 1 pkt 1-5, art. 12 ust. 3 i 4, art. 13 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz ust. 3 i 4, art. 14 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r. Nr 243 poz. 1623 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. Nr 83 poz. 578 z późn. zm.)

decyzją Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej WOIB
otrzymuje

Pani
Justyna Odważna-Urbaniak

magister inżynier
kierunek: Budownictwo
urodzona dnia 14 stycznia 1983 r. w Kościanie

UPRAWNIENIA BUDOWLANE nr ewidencyjny WKP/0056/PWOK/13

do projektowania i do kierowania robotami budowlanymi
bez ograniczeń
w specjalności konstrukcyjno-budowlanej

UZASADNIENIE

W związku z uwzględnieniem w całości żądania strony, na podstawie art. 107 § 4 K.p.a. odstępuje się od uzasadnienia decyzji. Zakres nadanych uprawnień budowlanych wskazano na odwrocie decyzji.

Pouczenie

1. Podstawą do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie stanowi wpis do centralnego rejestru Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego oraz wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego.
2. Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa w Warszawie, za pośrednictwem Wielkopolskiej Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Poznaniu w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący
Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej WOIB

dr inż. Daniel Pawlicki

Na podstawie art.12 ust.1 pkt 1,2,3,4 i 5 oraz art. 13 ust.3 i 4 ustawy Prawo budowlane Pani Justyna Odważna-Urbaniak jest upoważniona w specjalności konstrukcyjno-budowlanej do:

- projektowania, sprawdzania projektów budowlanych w specjalności objętej niniejszymi uprawnieniami i sprawowania nadzoru autorskiego,
  - kierowania budową lub innymi robotami budowlanymi,
  - kierowania wytwarzaniem konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz nadzoru i kontroli technicznej wytwarzania tych elementów,
  - wykonywania nadzoru inwestorskiego,
  - sprawowania kontroli technicznej utrzymania obiektów budowlanych
- bez ograniczeń.**

Zgodnie z § 17 ust.1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie niniejsze uprawnienia upoważniają do sporządzania projektu architektoniczno-budowlanego w odniesieniu do konstrukcji obiektu oraz kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do konstrukcji obiektu i do architektury obiektu.

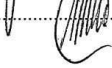
Na podstawie § 15 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności uprawniają do sporządzania projektu zagospodarowania działki lub terenu w zakresie danej specjalności.

Niniejsze uprawnienia nie obejmują obiektów i robót budowlanych wyszczególnionych w § 18, § 19, § 20, § 21 i § 22 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 kwietnia 2006 r.

Skład orzekający
Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej

Przewodniczący – dr inż. Daniel Pawlicki: .....

Członek Komisji – dr inż. Andrzej Barczyński.....

Członek Komisji – mgr inż. Szczepan Mikurenda:.....

Otrzymują:

1. Pani Justyna Odważna-Urbaniak
64-000 Kościan, ul. Winowicza 16
2. Okręgowa Rada Izby
3. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego
4. a/a

OPIS TECHNICZNY

do projektu zagospodarowania działki

1. Dane ewidencyjne :

- Obiekt : Sanktuarium Matki Bożej Ucieczki Grzeszników ;
- Temat : **Projekt naprawy budynku kościoła w zakresie dachu, ścian i fundamentów ;**
- Lokalizacja : Wieleń Zaobrzański Pl. Pielgrzymów ;
- Nr ewidencyjny gruntu : 70, 75 / 1, 68 ;
- Inwestor : Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Wojciecha
Kaszczor ul. Cysterska 4

- Pow. całkowita działki nr 70 : 3000,0 m² ;
- Pow. zabudowy istn. budynku kościoła : 711,9 m² ;
- Pow. utwardzona : bez zmian - istniejąca ;
- Pow. biologicznie czynna - roślinność : bez zmian - istniejąca.

2. Podstawa opracowania :

- zlecenie i uzgodnienia z Inwestorem ;
- oględziny, odkrywki i pomiary istniejącego budynku ;
- mapa zasadnicza do celów projektowych w skali 1 : 500 z dnia 12 lutego 2015 roku ;
- opinia geotechniczna dotycząca podłoża gruntowego i wód gruntowych wykonana w lutym 2015 roku przez Pracownię Geologiczno-Inżynierską mgr inż. Pawła Dojcz ;

3. Przedmiot opracowania:

Niniejsza dokumentacja dotyczy projektu remontu budynku kościoła oraz budowy przy nim wewnętrznej kanalizacji deszczowej.

4. Istniejący stan zagospodarowania działki :

Przedmiotowe działki o numerze geodezyjnym 70, 75 / 1 i 68 znajdują się przy Placu Pielgrzymów w miejscowości Wieleń Zaobrzański. Cały teren ma kształt nieregularny. Przedmiotowy obiekt to późnobarokowy, ceglany kościół murowany, nietynkowany od zewnątrz. Został zbudowany na planie krzyża łacińskiego z prezbiterium od południa. Od południa na planie owalu kaplica Męki Pańskiej, a od wschodu prostokątna zakrystia. Fasadę tworzy przyległa do ściany północnej trójkondygnacyjna wieża z kruchtą w przyziemiu. Sam budynek kościoła jest usytuowany na działce o numerze 70. Znajduje się on w jej centralnej części. W skład terenu przykościelnego wchodzi jeszcze od strony zachodniej działka o nr 75/1 i od południa działka nr 68. Przy elewacji zachodniej jest zlokalizowany zewnętrzny wolnostojący ołtarz. Bezpośrednio przy kościele jest teren utwardzony betonową kostką. Jest to droga procesyjna. Za nią znajdują się tereny zielone.

Do kościoła doprowadzone jest przyłącze energetyczne. Budynek wyposażony jest w instalację ogromową.

5. Projektowane zagospodarowanie działki :

Przedmiotowe prace związane z remontem kościoła (wymiana pokrycia dachowego, naprawa więźby dachowej oraz remont ścian i fundamentów) nie spowodują zmiany zagospodarowania działki oraz jej sposobu użytkowania.

Zaprojektowano przy kościele budowę wewnętrznej kanalizacji deszczowej, odprowadzającej wody opadowe z dachu budynku. Dalsze odprowadzenie wód z kanalizacji poprzez poziomy drenaż do gruntu. Drenaż zaprojektowano w terenie biologicznie czynnym.

W niniejszej dokumentacji nie projektuje się innych elementów zagospodarowania działki ani budowy innych nowych przyłączy.

6. Informacja :

Działka posiadająca numery ewidencyjne 70, 75 / 1 i 68, położone w Wieleniu Zaobrzańskim podlegają ochronie Konserwatora Zabytków, a budynek kościoła jest wpisany do rejestru zabytków. W przypadku natrafienia w trakcie wykonywania prac ziemnych na obiekty archeologiczne należy przerwać prace, zawiadomić konserwatora zabytków oraz zabezpieczyć teren i ewentualnie przeprowadzić ratownicze badania wykopaliskowe.

Przedmiotowa działka nie leży na terenach eksploatacji górniczej, nie jest narażona na niebezpieczeństwo powodzi oraz nie jest zagrożona osuwaniem się mas ziemnych.

7. Dane o istniejących i przewidywanych zagrożeniach dla środowiska :

Prace remontowe budynku kościoła oraz budowa wewnętrznej przykościelnej kanalizacji deszczowej nie wpłynie na pogorszenie stanu środowiska, a realizowana inwestycja nie należy do mogących pogorszyć stan środowiska. Oddziaływanie projektowanej inwestycji na środowisko mieści się w obrębie działek (przeznaczonych do zainwestowania) należących do inwestora. Inwestycja nie wprowadza szczególnych zakłóceń w ekologicznej charakterystyce powierzchni ziemi, gleby, wód powierzchniowych i podziemnych.

Opis sporządził :

mgr inż. Przemysław Szymanowski
upr. bud. proj. wyk. w specjalności
konstrukcyjno - budowlanej nr 1650 / 94 / Lo
upr. konserw. zabytków nr 5 / 1998

mgr inż. Justyna Odważna-Urbaniak
upr. bud. proj. wyk. w specjalności konstr. -
budowlanej nr WKP / 0056 / WOK / 13

MAPA - PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI

INFORMACJE OGÓLNE, RYS HISTORYCZNY i OPIS TECHNICZNY

do projektu budowlano - konserwatorskiego remontu kościoła Sanktuarium Matki Bożej Ucieczki Grzeszników w Wieleniu Zaobrzańskim

---

1. Dane ewidencyjne :

- Obiekt : Sanktuarium Matki Bożej Ucieczki Grzeszników ;
- Temat : **Projekt naprawy budynku kościoła w zakresie dachu, ścian i fundamentów ;**
- Lokalizacja : Wieleń Zaobrzański Pl. Pielgrzymów ;
- Nr ewidencyjny gruntu : 70, 75 / 1, 68 ;
- Inwestor : Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Wojciecha
Kaszczor ul. Cysterska 4

2. Podstawa opracowania :

- zlecenie i uzgodnienia z Inwestorem ;
- oględziny, odkrywki i pomiary istniejącego budynku ;
- mapa zasadnicza do celów projektowych w skali 1 : 500 z dnia 12 lutego 2015 roku ;
- uzgodnienia z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Poznaniu, Delegatura w Lesznie ;
- opinia geotechniczna dotycząca podłoża gruntowego i wód gruntowych wykonana w lutym 2015 roku przez Pracownię Geologiczno-Inżynierską mgr inż. Pawła Dojczy ;
- dokumentacja badań konserwatorskich wykonanych we wnętrzu kościoła w marcu 2015 roku przez Zakład Malarski Konserwacja Naprawa Przedmiotów Zabytkowych i Artystycznych Daniela Nowackiego ;
- badania wilgotności i zasolenia ścian.

3. Przedmiot opracowania:

Niniejsza dokumentacja dotyczy projektu remontu budynku kościoła oraz budowy przy nim wewnętrznej kanalizacji deszczowej.

Obejmuje ona projekt :

- wymiany pokrycia dachowego i remontu więźby dachowej ;
- remontu murowanych i tynkowanych ścian od środka kościoła ;
- renowacji ceglanych, spoinowanych elewacji ;
- remontu fundamentów ;
- budowy nowej przykościelnej wewnętrznej kanalizacji deszczowej - wg projektu branżowego, będącego załącznikiem niniejszej dokumentacji.

4. Rys historyczny :

W 1252 roku Wieleń wraz z innymi wioskami przekazany został przez Przemysła I Beniaminowi z rodu Zarębów z zezwoleniem na fundację klasztoru cystersów na przekazanych terenach. Pierwsi zakonnicy sprowadzeni zostali w 1278 roku z Paradyża osiedlili się w miejscu zwanym Starym Klasztorem – obecnie Kaszczorem. Od roku 1290 Wieleń funkcjonował jako osada targowa na prawie niemieckim. Około 1301 w czasach rządów opata

Mikołaja zakonnicy przenieśli się do Wielenia. Pierwszy drewniany kościół wybudowany w XIII zniszczył pożar prawdopodobnie 1318 roku, a na jego miejsce cystersi w XV wieku wzniesli nowy również drewniany, a następnie klasztor przeniesiony został do Przemętu. Proces translokacji rozpoczął się w latach 1408-1409. W połowie XVII wieku, gdy spłonął drugi drewniany kościół, cystersi przemęccy wybudowali kolejną drewnianą świątynię, poświęconą w 1644 roku przez sufragana poznańskiego Mariana Kurskiego. Kościół ten okazał się zbyt mały i nie mógł pomieścić licznie przybywających pielgrzymów, wówczas również z fundacji cystersów przemęckich wzniesiono nowy, obszerniejszy, tym razem już murowany z kamieni i cegły. Istniejący do dziś i funkcjonujący jako sanktuarium Matki Bożej Wieleńskiej, kościół wzniesiono w latach 1731–1742. Kamień węgielny pod nowy kościół został położony przez opata przemęckiego ks. Bułakowski 16 maja 1731 roku, natomiast poświęcenia dokonał opat ks. Hieronim Turno 28 stycznia 1742 roku. Do nowego kościoła przeniesiono łaskami słynącą figurę Matki Bożej, a Papież Pius VI pismem z 4 września 1783 roku udzielił odpustu zupełnego wszystkim pątnikom, którzy w święto Nawiedzenia lub w jego oktawie nawiedzą kościół wieleński. Ołtarz główny będący w złym stanie technicznym w latach 1952–1953 został przebudowany z użyciem fragmentów barokowych z około 1735 roku, natomiast w kaplicy Męki Pańskiej w 1960 roku Teodor Szukała z Opalenicy odnowił sceny pasyjne z pierwszej połowy XVIII wieku.

5. Charakterystyka budynku :

Kościół jest późnobarokową ceglana budowlą murowaną, nietynkowaną zbudowaną na planie krzyża łacińskiego z prezbiterium od południa zamkniętym ścianą prostą, do którego przylegają jednokondygnacyjne przybudówki; od pd. na planie owalu kaplica Męki Pańskiej (dawny kapitularz), od wschodu prostokątna zakrystia. Fasadę tworzy przyległa do ściany pn. czworoboczna, trójkondygnacyjna wieża z kruchtą w przyziemiu i przyległymi do jej boków półcylicylnymi wieżyczkami. Wieża i przyległe wieżyczki oraz dach kościoła pokryte ceramicznymi dachami z kalenicą, na kościele zamknięte architektonicznymi szczytami o układzie ramowym z otworami okiennymi na osi po bokach ze spływami, górą zamknięte gzymsem i zwieńczone półwałnymi frontonami, zakrystia i kaplica nakryte dachami blaszanymi. Na skrzyżowaniu naw oktogonálna wieżyczka nakryta blaszanym hełmem z latarnią. Elewacje o podziale ramowym opięte pilastrami na wysokich cokołach z uproszczonymi kapitelami wspierającymi pseudo belkowanie podzielone krótkimi lizenami całość zwieńczona wydatnym gzymsem koronującym. Otwory okienne rozglifione zamknięte łukowo z szerokimi, dekoracyjnymi opaskami, okna witrażowe w podwójnym przeszkleniu otwory drzwiowe prostokątne, główny z portalem, stolarka drzwiowa wykonana wspólnie, od frontu dwuskrzydłowa w pozostałych otworach jednoskrzydłowa.

Wnętrze polichromowane. Ściany podzielone przyściennymi filarami międzyprzęstowymi zwieńczonymi górnym belkowaniem, wspierające gury sklepienne, w nawie i transepcie opięte parami pilastrów. Całość wnętrza pokryta sklepieniami żaglastymi z owalnymi plafonami opiętymi profilowanym obramieniem. Otwory okienne prostokątne zamknięte łukowo, rozglifione, obramione profilowaną opaską z kluczem. W północnym przęśle empora organowa w środkowej części łukowo wysunięta do wnętrza i wsparta na parze filarów, boki wsparte na wspornikach. Ołtarze ambona i figury stojące na cokołach barokowe, drewniane polichromowane zdobione bogatą złożoną snycerką ornamentalną i figurami. Prospekt organowy neobarokowy z uszakami. Balustrada, ławki i konfesjonały stylowe korespondujące z pozostałym wyposażeniem. W kaplicy i zakrystii XVIII w. Polichromie na sklepieniu i ścianach.

6. Kategoria geotechniczna obiektu budowlanego i warunki gruntowo-wodne :

Warunki gruntowo - wodne podłoża określono na podstawie opinii geotechnicznej dotyczącej podłoża gruntowego i wód gruntowych wykonanej w lutym 2015 roku przez Pracownię Geologiczno-Inżynierską mgr inż. Pawła Dojczy. Dla jej potrzeb wykonano 6 odwiertów do głębokości 3 m poniżej poziomu terenu i 2 odkrywki fundamentów. Określono poziom lustra wody w pobliskim jeziorze i jego wahania oraz określono poziomy wód gruntowych i kierunek ich przepływu (w stronę jeziora). Określono rodzaj gruntu.

W miejscu lokalizacji budynku występują proste warunki gruntowe. Do głębokości ok. 1,0 m nasypy niekontrolowane, poniżej grunty piaszczyste - piaski drobne bez wody gruntowej w poziomie posadowienia. Poziom nawierconych i ustabilizowanych wód gruntowych był od 2,40 m do 2,60 m licząc od poziomu przyległego do kościoła terenu. Spód kamiennych fundamentów jest na poziomie ok. 1,40 poniżej poziomu terenu. Zatem poziom wód gruntowych jest poniżej spodu fundamentów. W miesiącach wiosennych i jesiennych istnieje możliwość podwyższonego poziomu wody gruntowej oraz poziomu lustra wody w jeziorze. Maksymalny poziom lustra w jeziorze (ze względu na różne zastawki) może się podnieść do poziomu 1,65 do 1,85 m poniżej poziomu terenu. Zatem również wtedy będzie on poniżej spodu fundamentów.

W związku z powyższym oraz ze względu na prostą konstrukcję budynku cały obiekt zaliczono do I kategorii geotechnicznej.

Ze względu na powyższe warunki gruntowo-wodne zawilgocenia ścian zewnętrznych kościoła nie wynikają z rodzaju gruntów i jego zawilgocenia (grunt suchy w poziomie fundamentów i całkowicie przepuszczalny). Są spowodowane wodami opadowymi z dachu (rury spustowe odprowadzały wody na fundamenty kościoła), zacinającymi opadami na wysokie ściany zewnętrzne kościoła i ich spływem na kamienne odsadzki fundamentów, brakiem poziomej izolacji ścian i brakiem możliwości odprowadzania wilgoci ze ścian. Ściany nie odprowadzały wilgoci z muru, bo od środka kościoła zostały w części pokryte papą pod wewn. tynkiem a w części pokryte tynkami cementowo-wapiennymi. Dodatkowo od zewnątrz ceglana elewację kościoła wyspoinowano cem.-wap. zaprawami. Są to główne powody zawilgocenia ścian.

Z ww. powodów nie ma potrzeby zaprojektowania i wykonania przy kościele drenażu obwodowego. Należy jednak zaprojektować i wykonać kanalizację deszczową odprowadzającą wody opadowe z dachu poza obszar kościoła.

7. Podstawowe istniejące elementy konstrukcyjne budynku :

7.1. Fundamenty - pod ścianami nośnymi budynku występują kamienne i kamienno-ceglane ławy fundamentowe z szerokimi odsadzkami w kierunku zewnętrznym. Brak wykończenia odsadzki fundamentowe, umożliwiającej odpływ z niej wód opadowych ;

7.2. Ściany zewnętrzne - pełne o grubości ok. 1,20 m, murowane z cegły pełnej, spoinowane od zewnątrz, tynkowane od środka i malowane. We fragmentach pokryte polchromiami. Pierwotne cegły o długości od 28 do 29 cm, szerokości od 12 do 14 cm i grubości około 7 cm w kolorze naturalnym, ceglanym. Ściany podzielone przyściennymi filarami międzyprzęstłowymi zwieńczonymi kierunkowym belkowaniem, wspierające gurdy sklepienne. W nawie i transepcie opięte parami pilastrów. Mury na zaprawie wapiennej z wtórnymi zewnętrznymi spoinami cem.-wapiennymi. Od środka mury pokryte w różnych fragmentach :

- tynkiem wapiennym ;
- tynkiem wapiennym oraz z dodatkowymi późniejszymi wyprawami cementowo - wapiennymi ;
- obłożone papą asfaltową i pokryte tynkiem cem.-wapiennym.

7.3. Nadproża - ceglane, łukowe. Otwory okienne prostokątne zamknięte łukowo, rozglifione, obramione profilowaną opaską z kluczem ;

7.4. Sklepienia - ceglane, żaglaste z owalnymi plafonami opiętymi profilowanym obramieniem. Otwory okienne prostokątne zamknięte łukowo, rozglifione, obramione profilowaną opaską z kluczem. Nadproża okienne i drzwiowe - ceglane, łukowe ;

7.5. Więźba dachowa - drewniana generalnie dwuspadowa, pokryta dachówką karpiówką. Konstrukcja z wiązarami rozporowymi dwujętkowymi z dwoma pochyłymi ramami stolcowymi.

8. Opinia na temat stanu technicznego kościoła :

Generalnie konstrukcji murowa ścian kościoła jest w dostatecznym stanie technicznym a jego ceglanych sklepień w dobrym stanie technicznym. Stwierdzono drobne odkształcenia i zarysowania ścian i sklepień. Duża część ścian zewnętrznych posiada uszkodzone (zlasowane i porażone bakteriami) cegły w warstwie elewacyjnej. W elewacji występuje dużo wtórnych, później wmurowanych cegieł, odbiegających kolorem i wymiarami od cegieł pierwotnych. Występują także wmurowane zaprawą cementową płytki i dachówki ceramiczne. Przedmiotowy budynek kościoła został wykonany w technologii tradycyjnej. Ściany są murowane z cegły pełnej, pełne, nie ocieplone, od zewnątrz nie tynkowane. Od środka ściany tynkowane i malowane. Mury generalnie bez pęknięć i z małą ilością rys. Mur w przyziemiu jest obecnie bardzo intensywnie zawilgocony, w niektórych partiach do wysokości kilku metrów. Wątek ceglany w elewacjach w dużej części ulega destrukcji na skutek działających czynników atmosferycznych, wilgoci podciąganej kapilarnie i działania mikroorganizmów. Lico cegieł często rozwarstwione ulega krystalizacji, spudrowaniu i osypywaniu, występują liczne wykwyty solne tworzące białe zabarwienia, jak również w wyniku procesów destrukcyjnych na powierzchni cegieł tworzą się szaroczarne nawarstwienia. Mury ceglane poddawane były licznym naprawom z użyciem współczesnych cegieł odbiegających kolorystycznie od całości muru, płytek ceramicznych o kształcie zbliżonym do gabarytów cegły i fleków uzupełnianych dachówką ceramiczną. Wątek ceglany pierwotnie spoinowany zaprawą wapienną o ciepło – szarym zabarwieniu, obecnie na całych powierzchniach muru wszystkie spoiny wypełnione zostały mocną zaprawą cementową o szarym zabarwieniu. Detal architektoniczny posiada fragmenty tynku na gzymsach, opaskach, kapitelach i bazach, co świadczy o pierwotnym dekoracyjnym podkreśleniu tynkiem wymienionych elementów.

W przeprowadzonych badaniach rozpoznawczych stwierdzono, że na skutek intensywnych zniszczeń spowodowanych przez zawilgocenie i zasolenie wewnętrzne tynki dolnych partii murów zostały wymienione na szczelne tynki cementowo – wapienne. Miejsca intensywnego zawilgocenia pokryto tynkiem położonym na izolacji papowej i konstrukcji z drutu i gwoździ. Mur jest bardzo intensywnie zawilgocony w niektórych partiach do wysokości kilku metrów, do podciągania wody na wyższą wysokość przyczynił się zastosowany mocny tynk i pionowa izolacja. Wątek ceglany spajany zaprawą wapienną o ugrowym zabarwieniu, obecnie zaprawa w spoinach i tynkach silnie wilgotna i zlasowana, zwłaszcza powyżej miejsca styku pierwotnego tynku wapiennego z mocnym tynkiem cementowo – wapiennym. Wykonane odkrywki stratygraficzne schodkowe ujawniły występowanie 3 warstw malarskich, tynk wapienno piaskowego (o grubości 1 – 2 cm) na murze ceglany w płaszczyznach ścian i detalu architektonicznym oraz wyprawy tynkarskie wykonane tynkiem cementowo – wapiennym o różnej granulacji. Najstarsze powłoki malarskie prawdopodobnie położone bezpośrednio po wykonaniu tynków wykonane zostały farbą wapienno – temperową. Powłoki malarskie w miejscach narażonych na wykwyty mocno złuszczone, spękane i odspojone, ulegają przez krystalizację soli spudrowaniu i osypywaniu, zwłaszcza w polichromowanej kaplicy i zakrystii, gdzie na płaszczyznach malowideł występują liczne przebarwienia i wysolenia. Zły stan zachowania oraz liczne przekształcenia i przebarwienia spowodowane wilgocią nie pozwalają na rekonstrukcję opracowania kolorystycznego ścian. Do pełniejszej analizy niezbędne będą dodatkowe prace odkrywkowe w górnych partiach płaszczyzn ścian i elementach detalu architektonicznego, które będą podstawą opracowania programu prac konserwatorskich wnętrza kościoła.

Przed wszystkim jednak ściany zewnętrzne są bardzo mocno zawilgocone w części od poziomu łąw fundamentowych do wysokości nawet 3,60 m ponad poziom posadzki kościoła.

Zawilgocenia są widoczne i w elewacji i od środka kościoła - na wewnętrznych tynkach. Zawilgocenia ścian są spowodowane wodami opadowymi z dachu (rury spustowe odprowadzały wody na odsadzkę fundamentów kościoła), zacinającymi opadami na wysokie ściany zewnętrzne kościoła i ich spływem na kamienne odsadzki fundamentów (z utrudnionym odpływem od kościoła), brakiem poziomej izolacji ścian i brakiem możliwości odprowadzania wilgoci ze ścian. Ściany nie odprowadzały wilgoci z muru, bo od środka kościoła zostały w części pokryte papą pod wewn. tynkiem a w części pokryte tynkami cementowo-wapiennymi. Dodatkowo od zewnątrz ceglana elewację kościoła wyspoinowano zaprawami cem.-wapiennymi. Są to główne powody zawilgocenia ścian.

Zatem należy wykonać zaprojektowane prace remontowe dotyczące elewacji oraz powierzchni wewnętrznych ścian kościoła.

Kamienne ławy fundamentowe są w dobrym stanie technicznym. Jednak posiadają one duże nieregularne odsadzki fundamentowe, na których gromadzi się i przez nie wnika do ich wnętrza woda opadowa. Należy wykonać na odsadzkach fasety i na nich izolację, tak aby woda opadowa odpływała od budynku poza fundament i dalej przenikała do piaszczystego gruntu. Dodatkowo wmurować luźne kamienie w ławach fundamentowych i uzupełnić spoiny fundamentowe. Przy fundamentach od strony zewnętrznej wykonać proj. kanał osuszający z kamienia polnego, w części dolnej o dużej frakcji, w części górnej o drobniejszej frakcji.

Pokrycie dachowe z ceramicznej dachówki karpiówki jest w stanie technicznym częściowo dostatecznym i częściowo złym. Należy je wymienić na nowe. Należy przy tym wykonać prostowanie krokwi, poprzez dwustronne przybicie do ich boku krawędziaków. Wymienić zniszczone drewniane elementy więźby dachowej, zamontować paroprzepuszczalną folię dachową oraz akcesoria dekarские. Wymienić na nowe miedziane rynny, rury spustowe i obróbki blacharskie. Sygnaturka na głównej kalenicy dachu w dobrym stanie technicznym. Wymieniono również istniejącą instalację odgromową na nową z drutu miedzianego.

Stan konstrukcji drewnianej więźby dachowej jest w części dobry a w części dostateczny i wymaga on remontu. Część belek jest spróchniała i w wielu miejscach występują ślady żerowania owadów kołatka i larw spuszczela. Część zniszczonych belek należy wymienić na nowe, kilka brakujących belek uzupełnić, belki uszkodzone ociosać i wzmocnić. Projektuje się wykonanie impregnacji całej więźby dachowej przeciwko grzybom, owadom i przeciwogniowo oraz wykonanie naprawy i wzmocnień więźby. Konstrukcja dachu drewniana, z więzarami rozporowymi, dwujętkowymi z dwoma pochyłymi ramami stolcowymi. Konstrukcja dachu nie obciąża ceglanych sklepień.

Poza remontem dachu, więźby dachowej, murów z tynkami, fundamentów kościoła projektuje się wykonanie nowej przykościelnej kanalizacji deszczowej, odprowadzającą wody opadowe z dachu poza obszar kościoła. Poza ww. elementami nie projektuje się innych prac ingerujących w istniejące elementy architektoniczne i konstrukcyjne budynku. Zatem nie projektuje się żadnego zwiększenia obciążeń działających na istniejącą konstrukcję budynku ani zmiany schematów statycznych konstrukcji budynku.

Projektowany remont kościoła można wykonać zgodnie z założeniami niniejszego projektu budowlanego.

9. Projektowane elementy budynku przeznaczone do remontu :

9.1. Pokrycie dachowe :

Istniejące pokrycie dachu z ceramicznej dachówki karpiówki w kolorze ceglastym układanej w koronkę. Projektowany demontaż instalacji odgromowej i rozbiórka pokrycia z dachówki. Projektowane odbicie drewnianych łat, prostowanie krokwi poprzez przybicie dwustronnych bocznych nadbitek z krawędziaków o przekroju 4,5 x 16 cm, montaż paroprzepuszczalnej membrany dachowej (o paroprzepuszczalności > 1200 g/m²*doba), montaż kontrłat (5 x

2,5 cm), montaż łąt (6 x 4 cm) i ułożenie nowej ceramicznej dachówki karpiówki w kolorze ceglonym, układanej podwójnie w koronkę. Kalenice dachu wraz z krawężnicami kryte gąsiorami. Pochylenia i wysokości połaci dachowych bez zmian - jak istniejące. Przed krawężnikami połaci skośnych nawy głównej należy zamontować systemowe stalowe płotki przeciwnieogowe w kolorze ceglonym. Dodatkowo zaprojektowano zamontowanie w dachu nawy głównej wyłazów dachowych, służących do konserwacji dachu. Są to typowe wyłazy kominiarskie. Przyjęto o wymiarach 45 x 73 cm. Należy także zamontować wymagane akcesoria dekarckie jak taśmy nawiewne okapowe, dachówki wentylacyjne połaciowe itp. Wszystkie obróbki blacharskie wykonać z blachy miedzianej o gr. 0,6 mm. Nie projektuje się remontu sygnaturki. Projektuje się wymianę na nowe miedziane rynien i rur spustowych. Odwodnienie rur spustowych do nowej projektowanej przykościelnej kanalizacji deszczowej. Wykonać ją wg projektu branżowego.

Zaprojektowano także remont pokrycia dachowego i wieźby kaplicy i zachrystii. Pokrycie jest z blachy miedzianej na rąbek stojący. Projektuje się demontaż tego pokrycia wraz z jego deskowaniem, wymianę około 50 % krokwi na nowe o analogicznym jak istniejące przekroju, nowe deskowanie z przerwami o szerokości około 5 mm i nowe pokrycie z blachy miedzianej o gr. 0,6 mm na splocie wentylacyjnym układanej prostopadle do okapu na rąbek stojący.

Należy zdemontować istniejącą instalację odgromową i wykonać nową instalację odgromową na dachu wraz z pionowymi zwodami z drutu miedzianego.

Zaprojektowano renowację ceglanych murów attykowych wraz z ich hydrofobizacją. Wykonać wg opisów na rysunkach. Należy oczyścić z nalotów i glonów wszystkie cegły. Z pozostałych attyk usunąć spoinę od na głębokość 2 cm, ponownie wyspoinować fugi zaprawą Fugenmörtel firmy Remmers a następnie całe hełmy pokryć środkiem hydrofobowym Funcosil SNL firmy Remmers.

9.2. Wieźba dachowa :

Projektuje się wymianę bardzo zniszczonych elementów drewnianych, wieźby dachowej, na nowe o analogicznym przekroju oraz montaż elementów brakujących. Zaprojektowano także naprawę elementów uszkodzonych. Należy :

- wymienić na nowe elementy fragmentu skratowania pochyłej ramy stolcowej ;
- wymienić na nowe elementy spróchniałej płatwi podłużnej pochyłej ramy stolcowej ;
- wymienić na nowe wszystkie zewnętrzne namurnice ;
- zamontować krokwie koszowe ;
- wzmocnić uszkodzone więzary rozporowe ;
- wymienić skorodowane i spróchniałe belki stropu poddasza - ściągę więzarów rozporowych ;
- wykonać tzw. prostowanie dachu tj. do boku krokwi przybić dwustronnie krawędziaki o przekroju 4,5 x 16 cm, tak, aby wyrównać połac dachu.

Po demontażu istniejącego pokrycia dachowego należy jeszcze raz dokonać przeglądu wszystkich elementów drewnianych wieźby dachowej oraz poszczególnych połączeń i w razie konieczności wykonać wymianę albo wzmocnienie. Projektuje się wymianę zniszczonych elementów drewnianych wieźby na nowe o analogicznym przekroju. Połączenia elementów nowo wbudowywanych z istniejącymi należy wykonać jako ciesielskie, tak jak istniejące. Uszkodzone belki należy najpierw ociosać z wierzchu, spodu i z boków, aby usunąć próchnicę i miejsca żerowania owadów. Następnie belki te pomalować środkiem zwalczającym owady (Hylotox Q) i dalej zaimpregnować środkiem przeciw grzybom i przeciwogniowym (np. Fobos M 4). Belki projektowane łączyć z istniejącymi przy pomocy obustronnych złączy pierścieniowych typu Geka.

Po prostowaniu dachu tj. przybiciu do boku krokwi dwustronnie krawędziaków o przekroju 4,5 x 16 cm należy zaimpregnować całą istniejącą wieźbę dachową przeciw grzybom, owadom i przeciwogniowo do stopnia NRO a następnie zamontować paroprzepuszczalną folię dachową, przybić kontrłaty i na nie łąty. Wszystkie nowe elementy wieźby wbudować jako już zaimpregnowane.

9.3. Ściany od wnętrza kościoła :

Stan istniejący - tynki wewnętrzne w części do wysokości nawet 3,60 m są zawilgocone. Zostały wykonane na murach z cegły pełnej. Ze względu na ich stan techniczny (zawilgoconie, wyłożenie papą pod tynkiem i pokrycie w części tynkami cementowo-wapiennymi) zaprojektowano :

- odszczelnienie wewnętrznych płaszczyzn murów poprzez zabicie tynków w miejscach pokazanych na rzucie przyziemia, zerwanie papy przylegającej do murów ;
- usunięcie wewnętrznych spoin na głębokość min. 2,5 cm ;
- po zбиciu tynków mury należy oczyścić np. sprężonym powietrzem i je wysuszyć przez okres min. 1 rok, intensywnie wietrząc kościół ;
- dezynfekcja murów porażonych grzybami
- miejsca zasolone murów odsolić np. bentonitowym kompresem WTA Entsalzungskomprese firmy Remmers ;
- przegląd ceglanego wątku, cegły osłabione wzmocnić preparatem KSE, wymiana cegieł zniszczonych - wmurować je na zaprawę wapienną lub wapienno-trasową ;
- w ceglanych murach ubytki uzupełnić zaprawą wapienną lub wapienno-trasową lub zaprawą Grundputz ;
- oczyszczenie murów z ich odkurzeniem ,
- po osuszeniu murów położenie nowych tynków :
  1. od poziomu posadzki na wysokość ok. 24 cm nie wykonywać tynku - pozostawić odkryte cegły ;
  2. od wys. 24 cm do 2,20 m wykonać system tynku renowacyjnego
    - wykonać obrzutkę Vorspritzmörtel firmy Remmers ;
    - wykonać tynk wierzchni Sanierputz Alt Weiss firmy Remmers ;
  - 3 od wysokości 2,20 m powyżej wykonać tynk wapienno-piaskowy
- całe ściany przespachlować Feinputzerm lub szpachlem na bazie wapna dyspergowanego Historic Kalkspachtel firmy Remmers ;
- całe ściany zagruntować i pomalować farbą wapienną Historic Kalkfarbe firmy Remmers.

Uwaga :

Powyższa technologia została zaprojektowana w oparciu o preparaty firmy Remmers. Można zastosować materiały innych producentów o odpowiadających im parametrach.

Z fragmentów ścian pokrytych freskami i polichromiami nie wolno skuwać tynków.

9.4. Elewacje kościoła :

Stan istniejący - elewacje ceglane spoinowane, nie tynkowane. Mury zostały postawione z cegły pełnej o wymiarach : długości od 28 do 29 cm, szerokości od 12 do 14 cm i 7 cm grubości. Zakrycia została najprawdopodobniej dobudowana później. Elewacje są zabrudzone resztkami zapraw cementowych i w części pokryte nalotami organicznymi. Są także zasolone i **bardzo mocno zawilgocone**. Mają wiele zniszczonych, zlasowanych cegieł, część cegieł została zaatakowana przez bakterie nitryfikacyjne i obecnie jest mocno pyłaca, występują także ubytki cegieł. W wielu miejscach wmurowano wtórne cegły, płytki ceramiczne i fragmenty dachówek różniące się kolorem i fakturą od cegieł pierwotnych. Występuje także na elewacjach wtórne spoinowanie cegieł zaprawami cementowymi i cementowo-wapiennymi. Część starych spoin jest wypłukana na głębokość do kilku centymetrów, część wtórnych spoin została nieestetycznie wykonana.

W związku z powyższym projektuje się :

- należy oczyścić elewacje ceglane z zanieczyszczeń i pozostałości wtórnych zapraw za pomocą środka Klinkerreiniger AC. Naloty organiczne usunąć środkiem Gruenbelagentferner. Miejsca wokół cegieł pyłących (zaatakowanych przez bakterie nitryfikacyjne) oraz miejsca w obrębie rur spustowych zdezynfekować preparatem biobójczym (np. Boramon lub Algit). Następnie całość umyć wodą ;

- należy usunąć wszystkie spoiny : wtórne cementowe i cem.-wapienne jako zbyt silne i szczelne a także stare i słabe, wypłukane. Spoiny usunąć na głębokość min. 2 cm lub równą podwójnej szerokości spoiny ;
- usunąć poprzez wykucie uszkodzone, zwietrzałe i zlasowane cegły ;
- wykuć także miejsca nie zachowujące układu wątku przemurowań oraz wtórne cegły i płytki ceramiczne oraz fragmenty dachówek ;
- miejsca zasolone murów odsolić np. bentonitowym kompresem WTA Entsalzungskompresse firmy Remmers ;
- wmurować nowe cegły w miejscach usuniętych i brakujących cegieł, zastosować cegły o wymiarze, kolorze, fakturze i nasiąkliwości zbliżonej do cegieł oryginalnych. Do wmurowania cegieł zastosować zaprawę z wapna trasowego lub zaprawę Grundputz firmy Remmers ;
- ewentualnie wzmocnić cegły o niewielkim stopniu destrukcji. Zastosować preparat KSE OH ;
- ewentualne doczyszczanie ceglanego wątku z pozostałych jeszcze zabrudzeń i wtórnych zapraw. Zakłada się czyszczenie metodą Routec firmy Remmers (strumieniowanie ścierniwem pod kątem do lica ściany). Dobór granulacji ścierniwa ustalić na podstawie prób i pod nadzorem konserwatorskim. Metoda czyszczenia nie może uszkodzić oryginalnego spieku cegły ;
- lekko uszkodzone cegły odbudować zaprawą Restauriertmörtel.
- całe elewacje wyspoinować nową zaprawą Fugenmörtel ZF (bezcementową) lub zaprawą wapienno-trasową Fugenmörtel TK firmy Remmers. Zaprawę dopasować pod kątem właściwości i parametrów zbliżonych do istniejącej starej oryginalnej zaprawy muru ;
- na koniec **tylko** zwieńczenia attyk zahydrofobizować środkiem Funcosil SNL. **Nie należy hydrofobizować cokołów budynku.**

Uwaga :

Powyższa technologia została zaprojektowana w oparciu o preparaty firmy Remmers. Można zastosować materiały innych producentów o odpowiadających im parametrach.

9.5. Fundamenty kościoła :

Wykonano dwie odkrywki fundamentów kościoła (przy ścianie wschodniej i zachodniej). Fundamenty kościoła są kamienne ze wstawkami ceglanymi. Są one w dobrym stanie technicznym i nie trzeba ich wzmacniać. Ich głębokość posadowienia jest większa od głębokości przemarzania gruntu.

Fundamenty pod ścianami zewnętrznymi kościoła posiadają duże szerokie odsadzki w kierunku zewnętrznym. Są one zbudowane z kamienia i ich górna płaszczyzna jest nierówna i niewykończona. Brak spadku i gładkiego wykończenia odsadzki fundamentowej umożliwia odpływ wód opadowych od ściany budynku i dodatkowo zawilgaca fundamenty, powodując dalsze zawilgacanie murów (gdyż mury nie posiadają izolacji poziomej).

W związku z powyższym projektuje się :

- odcinkowo odkopać fundamenty. Długość odcinków nie może być większa niż 3,0 m. Mur fundamentowy z jego ławą oczyścić z zabrudzeń i elementów organicznych ;
- usunąć słabe spoiny i luźne kamienie ;
- ponownie wmurować usunięte kamienie i brakujące. Uzpełnić brakujące i usunięte spoiny. Zastosować zaprawę Grundputz ;
- na odsadzkach wykonać fasety z zaprawy Dichtspachtel firmy Remmers umożliwiające odpływ wody od budynku. Fasęte zagruntować preparatem Kiesol, rozpuszczonym w wodzie w stosunku 1 : 1. Na niej wykonać hydroizolację 2 x Sulfatexschlamme ;
- przy fundamentach od strony zewnętrznej wykonać kanał osuszający, wypełniony od dołu wykopu kamieniem polnym o dużej frakcji, od góry kamieniem o mniejszej frakcji. Umożliwi to szybki odpływ wód opadowych do piaszczystego gruntu i ciągłe osuszanie fundamentu.

W ścianie zachodniej kaplicy wykonać ciśnieniową poziomą izolację muru w poziomie ok. posadzki. Zastosować krem iniekcyjny Injektionscreme. Otwory o średnicy 12 mm wiercić w jednej spoinie (nie przewiercać kamieni) w rozstawie co 10 do 12 cm. Po aplikacji kremu otwory zamknąć zaprawą do fugowania murów.

9.6. Instalacje :

Nie projektuje się żadnych nowych ani remontu istniejących instalacji, poza wymianą na dachu na nową instalacji odgromowej.

10. Charakterystyka energetyczna :

Ze względu na to, że niniejsze opracowanie dotyczy tylko remontu elementów budowlanych budynku, a nie dotyczy układu funkcjonalnego i sposobu użytkowania nie wykonano charakterystyki energetycznej.

11. Analiza możliwości racjonalnego wykorzystania odnawialnych źródeł energii:

Ze względu na to, że niniejsze opracowanie dotyczy tylko remontu elementów budowlanych budynku, a nie dotyczy układu funkcjonalnego, instalacji i sposobu użytkowania budynku nie wykonano analizy możliwości racjonalnego wykorzystania pod względem technicznym, ekonomicznym i środowiskowym odnawialnych źródeł energii takich jak energia geotermalna, energia promieniowania słonecznego, energia wiatru, a także możliwości zastosowania skojarzonej produkcji energii elektrycznej i ciepła oraz zdecentralizowanego systemu zaopatrzenia w energię w postaci bezpośredniego lub blokowego ogrzewania.

12. Nadzór techniczny i odbiór robót :

Roboty powinny być wykonane przez wyspecjalizowaną firmę i odpowiednio przeszkolony zespół pracowników. Przy wykonywaniu prac niezbędny jest systematyczny nadzór prac budowlanych przez osoby uprawnione. Po zakończeniu wszystkich prac należy dokonać odbioru końcowego polegającego na sprawdzeniu zgodności wykonanych prac z projektem, sztuką budowlaną i stosownymi świadectwami ITB i innymi aprobatami technicznymi.

Wszystkie prace prowadzić zgodnie z projektem budowlanym, zgodnie z zasadami sztuki budowlanej, zgodnie z wymogami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zgodnie z warunkami wykonawstwa i odbioru robót budowlanych.

Nieistotne zmiany w wykonawstwie w stosunku do projektu są dopuszczalne, ale muszą być uzgodnione z projektantem oraz konserwatorem zabytków.

Przed przystąpieniem do prac budowlanych wykonawca jest zobowiązany zabezpieczyć teren budowy pod względem BHP. Dodatkowo wykonawca powinien wykonać harmonogram trwania robót i uzgodnić go z Inwestorem.

13. Uwagi końcowe :

Przed przystąpieniem do prac budowlanych inwestor jest zobowiązany uzyskać decyzję o pozwoleniu na budowę. Wszystkie niejasności projektowe zostaną wyjaśnione w ramach nadzoru autorskiego.

Opis wykonał :

mgr inż. Przemysław Szymanowski
upr. bud. proj. wyk. w specjalności
konstrukcyjno - budowlanej nr 1650 / 94 / Lo
upr. konserw. zabytków nr 5 / 1998

mgr inż. Justyna Odważna-Urbaniak
upr. bud. proj. wyk. w specjalności
konstrukcyjno - budowlanej
nr WKP / 0056 / PWOK / 13

INFORMACJA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

Obiekt : **SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ UCIECZKI GRZESZNIKÓW**

Temat : **PROJEKT NAPRAWY BUDYNKU KOŚCIOŁA W ZAKRESIE
DACHU, ŚCIAN I FUNDAMENTÓW;**

Lokalizacja : **Wieleń Zaobrzański Pl. Pielgrzymów, działka nr 70, 75 / 1, 68**

Branża : **Budowlano - konserwatorska**

Inwestor : **Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Wojciecha
Kaszczor ul. Cysterska 4**

PROJEKTANT
REMONTU : **mgr inż. Przemysław Szymanowski**
upr. bud. proj. wyk. w specjalności
konstrukcyjno - budowlanej nr 1650 / 94 / Lo
upr. konserw. zabytków nr 5 / 1998

SPRAWDZAJĄCY : **mgr inż. Justyna Odważna-Urbaniak**
upr. bud. proj. wyk. w specjalności
konstrukcyjno - budowlanej nr WKP / 0056 / PWOK / 13

INFORMACJA O BEZPIECZEŃSTWIE I OCHRONIE ZDROWIA

CZĘŚĆ OPISOWA :

1. Zakres robót oraz kolejność realizacji - projekt dotyczy naprawy budynku kościoła w zakresie dachu, ścian i fundamentów.
2. Kolejność realizacji :
  - roboty przygotowawcze, zabezpieczające teren przy budynku ;
  - ustawienie rusztowań ;
  - prace dekarstwo - ciesielskie przy więźbie i pokryciu dachowym ;
  - prace budowlano - konserwatorskie przy murach i tynkach wewnętrznych ścian ;
  - prace budowlano - konserwatorskie przy ceglanych elewacjach budynku ;
  - prace naprawcze i izolacyjne fundamentów ;
  - demontaż rusztowań i prace porządkowe wewnątrz i na zewnątrz budynku.
3. Wykaz istniejących obiektów budowlanych - działka jest zabudowana budynkiem kościoła, ołtarzem polowym, kapliczką i jest ogrodzona murem. Posiada przyłącze energetyczne.
4. Elementy zagospodarowania działki lub terenu, który może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi – nie występują.
5. Przewidywane zagrożenia występujące podczas realizacji robót budowlanych :
Zwrócić szczególną uwagę przy pracach na wysokościach na stosowanie wszystkich możliwych środków zabezpieczających przed upadkiem z wysokości.
- 6 . Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych :
  - przeprowadzić szkolenie stanowiskowe pracowników ;
  - zapoznać pracowników z opracowanym przez kierownika budowy planem bezpieczeństwa i ochrony zdrowia ;
  - każdy pracownik powinien posiadać odpowiednie uprawnienia do prac które ma wykonywać.
7. Środki techniczne i organizacyjne, zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń :
  - przewidzieć drogi ewakuacyjne na zewnątrz, punkty poboru wody (hydranty) na wypadek pożaru ;
  - zabezpieczyć obiekt przed dostępem osób nieuprawnionych do przebywania na nim poprzez wyгородzenie działki ;
  - przy wykonywaniu prac stosować standardowe, dostosowane do rodzaju prac środki ochrony zdrowia ;

- sprzęt zasilany elektrycznie powinien podłączyć do instalacji pracownik do tego uprawniony ;
- materiały na stanowisku pracy należy tak składować, aby zapewnić pracownikom pełną swobodę ruchów ;
- zabrania się zrzucania materiałów i narzędzi oraz innych przedmiotów z wysokości ;
- przy wykonywaniu robót używać sprzętu sprawnego i użytkować go zgodnie z instrukcją producenta ;
- w widocznym miejscu należy wywiesić tablice informacyjną ;
- prace prowadzić pod nadzorem osób posiadających odpowiednie uprawnienia budowlane.

Ze względu na zakres robót (prace na wysokościach powyżej 5,0 m) i czas potrzebny do ich wykonania **zachodzi potrzeba opracowania planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia** przez Inwestora lub wykonawcę na etapie zgłoszenia inwestycji do nadzoru budowlanego.

Opracowanie :

mgr inż. Przemysław Szymanowski
upr. bud. proj. wyk. w specjalności
konstrukcyjno - budowlanej nr 1650 / 94 / Lo
upr. konserw. zabytków nr 5 / 1998

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1. Widok ogólny kościoła (dachu i zawilgoconej zach. ściany) ;

Fot. 2. Widok zawilgoconej ściany i wtórnie wmurowanych cegieł i płytek ;

Fot. 3. Widok fragmentu elewacji południowej (zawilgoconej ściany i wtórnych cegieł) ;

Fot. 4. Widok zawilgoconej ściany od wnętrza kościoła ;

Fot. 5. Widok odkrywki muru od wnętrza kościoła (widoczna papa pod tynkiem) ;

Fot. 6. Widok odkrywki fundamentowej nr I - od strony wschodniej kościoła ;

Fot. 7. Widok odkrywki fundamentowej nr II - od strony zachodniej kościoła ;

Fot. 8. Widok uszkodzonego dachowego wężara rozporowego.